

12. 5. 2009

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novela občanského soudního řádu

Dne 1.7.2009 vstoupí novela občanského soudního řádu (zákon č. [7/2009](#) Sb.) v účinnost. Kromě (opětovných) změn v systému doručování, změn v systému protokolace a omezení odůvodnění soudních rozhodnutí novela zavádí změny, které mají za cíl efektivně zamezit průtahům v soudním řízení. K rychlejšímu a efektivnějšímu rozhodování soudů má přispět mj. i zavedení nového institutu přípravního jednání a na něj navazující změny v koncentraci řízení.

Účelem nového institutu přípravního jednání je připravit jednání tak, aby soud mohl věc při jediném jednání skutečně rozhodnout. Pokud soud nebude moci rozhodnout bez nařízení jednání a současně příprava jednání s využitím prosté výzvy k písemnému vyjádření ve věci nepovede k výsledku (tzn. nebude možné rozhodnout napoprvé), dává novela soudu na výběr, jak dále postupovat. Pokud soud nezvolí cestu tzv. kvalifikované výzvy, nařídí a provede v případech, kdy to bude účelné, tzv. přípravné jednání.

Z velké části se jedná o institut shodný s nyní platným tzv. soudním rokem, který soud svolává ke zjištění stanoviska účastníků a k provedení dalších přípravných úkonů. V rámci přípravního jednání (v zásadě shodně u soudního roku) soud zkoumá, zda jsou splněny podmínky řízení, vyzývá účastníky k doplnění svých tvrzení a návrhů na provedení důkazů, k plnění svých dalších procesních povinností, pokouší se o smír, vlastní dokazování se neprovádí. V porovnání s tzv. soudním rokem je tu nicméně rozdíl, který spočívá v možných důsledcích pro účastníky. Naproti soudnímu roku, kdy je neúčast sankcionována maximálně pořádkovou pokutou nebo uložením povinnosti hradit náklady řízení způsobené protistraně, nedostavení se k přípravnému jednání bude mít mnohem zásadnější důsledky.

Pasivita žalobce (navrhovatele), resp. jeho absence u přípravního jednání bude vést k zastavení řízení, s výjimkou případu, kdy se řádně omluví. Naopak nečinnost žalovaného bude, až na výjimky, sankcionována fikcí uznání žalobou uplatněného nároku. Následky nedostavení se k přípravnému jednání tak bude mít stejné fatální následky jaké jsou nyní v případě kvalifikované výzvy. Novela už ale neřeší, jak se má postupovat, pokud se nedostaví oba účastníci. Výkladem však zřejmě bude možné dovodit, že v takovém případě tu bude zřejmě dán důvod pro zastavení řízení (žalobce se nedostavil); zároveň se neuplatní zákonná fikce uznání nároku žalovaným (je splněna podmínka pro zastavení řízení).

Důležitost institutu přípravního jednání je možno shledat také v souvislosti s doručováním. Předvolání k přípravnému jednání se totiž bude doručovat do vlastních rukou, přičemž náhradní doručení bude vyloučeno.

V návaznosti na nově zavedený institut přípravního jednání novela podstatně zasáhla do režimu koncentrací řízení, což pravděpodobně povede k omezení role skutečného dokazování v civilním

sporu. Povinnost tvrzení a důkazní bude až na výjimky novelou koncentrována jen do doby skončení prvního (přípravného) jednání ve věci (v závislosti na tom, zda bude provedeno přípravné jednání nebo nikoli), případně do uplynutí náhradní soudem stanovené lhůty v maximální délce 30 dnů. Jedná se o značný rozdíl oproti nyní platné právní úpravě, kdy až na výjimky mohou účastníci vnášet nové skutečnosti a důkazy do doby počátku vyhlašování rozsudku.

Účelem novelou zavedené koncentrace je tak zajistit aktivitu účastníků, minimalizovat nutnost odročování jednání z důvodu nových tvrzení a důkazů a rovněž bránit průtahům v řízení způsobenými pasivitou nebo obstrukcemi některé ze stran sporu.

Na druhou stranu posílením zákonné koncentrace, která se až na výjimky uplatní ve všech sporech bez věcného omezení, se limituje role soudů při zjišťování skutku během sporného řízení. Soudy na základě iniciativy některého z účastníků sporu nadále nebudou moci rozhodnout o koncentraci řízení, neboť novelou se koncentrace vázaná na rozhodnutí soudu a podmíněná návrhem účastníka pro její neefektivnost zrušuje.

Mgr. Karel Jandus je advokátem od roku 2006. V PRK Partners s.r.o. se specializuje na spornou agendu, konkurzní a vyrovnací řízení, insolvenční právo a závazkové právo. E-mail: karel.jandus@prkpartners.com

Mgr. Marta Ondačková, advokátní koncipient

[PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář](#)

Jáchymova 2
110 00 PRAHA 1

tel: +420 - 221 430 111

fax: +420 - 224 235 450

e-mail: office@prkpartners.com

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Home office v Česku, Německu a Rakousku: je česká právní úprava práce na dálku dostatečně flexibilní?](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Postoupení pohledávky na náhradu škody v pracovněprávních vztazích](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)

- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Návrh zákona o digitálních platformách přináší více, než se na první pohled zdá](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [AI omnibus](#)